

12^ο Συνέδριο «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία»
7-9 Νοεμβρίου 2019, Αθήνα

**Οι συντομομορφές στην ελληνική γλώσσα –
Σχηματισμός ελληνικών αρκτικολέξων και
ακρωνύμων
(Ελληνικό Πρότυπο ΕΛΟΤ 1455:2017)**

**Abbreviated forms in modern Greek
language – Greek initialisms and
acronyms formation
(Hellenic Standard ΕΛΟΤ 1455:2017)**

**Κώστας Βαλεοντής
Kostas Valeontis**

Ιστορικό

Στο 4^ο Συνέδριο (2003) παρουσιάστηκε η εργασία «**Ελληνικά αρκτικόλεξα και ακρωνύμια υπό το πρίσμα των σύγχρονων επικοινωνιακών αναγκών**», όπου εκτέθηκε ένα «Σχέδιο Κώδικα Δημιουργίας Αρκτικολέξων και Ακρωνύμων» με

Τελική Πρόταση:

το προταθέν Σχέδιο να αποτελέσει βάση για ευρύτερη συνεργασία για έναν περαιτέρω επεξεργασμένο και εμπλουτισμένο Κώδικα, σημαντικότατο εργαλείο για τις ομάδες της Ορολογίας και όχι μόνο.

Το πλήρωμα του χρόνου ήρθε: **2017 (ποτέ δεν είναι αργά!)**

Μετά από εισήγηση της ΕΛΕΤΟ: στην επιτροπή **ΕΛΟΤ/ΤΕ21**
«**Ορολογία – Γλωσσικοί πόροι**» προέκυψε το Ελληνικό

Πρότυπο:

ΕΛΟΤ 1455:2017 Σχηματισμός ελληνικών αρκτικολέξων και ακρωνύμων

Βασικές έννοιες - 1

Η **έννοια** είναι νοητικό κατασκεύασμα· είναι μια μονάδα γνώσης·

ο **ορισμός** της είναι *λεκτική* περιγραφή που την οριοθετεί πλήρως ανάμεσα σε άλλες, παραπλήσιες, έννοιες ενός θεματικού πεδίου·

η **κατασήμανσή** της είναι συμφωνημένη αισθητή παράστασή της·

το **όνομα** και ο **όρος** είναι τα δύο είδη **λεκτικής κατασήμανσης,**

το πρώτο όταν πρόκειται για **ατομική έννοια** (που καλύπτει ένα μόνο **αντικείμενο**)

και ο δεύτερος όταν πρόκειται για **γενική έννοια** (που καλυπτει περισσότερα από ένα **αντικείμενα**).

Βασικές έννοιες -2

Ο αριθμός των λέξεων μιας γλώσσας, όμως, είναι πεπερασμένος ενώ ο αριθμός των εννοιών είναι απεριόριστος.

Έτσι, το **όνομα** ή ο **όρος** δεν είναι πάντοτε μια απλή και σύντομη λέξη· συχνά πρόκειται για μια *μεγάλη λέξη* (παράγωγη, σύνθετη ή παρασύνθετη) ή μια φράση αποτελούμενη από δύο, τρεις, τέσσερις ή και περισσότερες λέξεις (**πολύλεκτο**).

Η ανάγκη για πιο γρήγορη, ει δυνατόν *ακαριαία*, επικοινωνία οδηγεί στην επινόηση και χρήση *συντομεύσεων*.

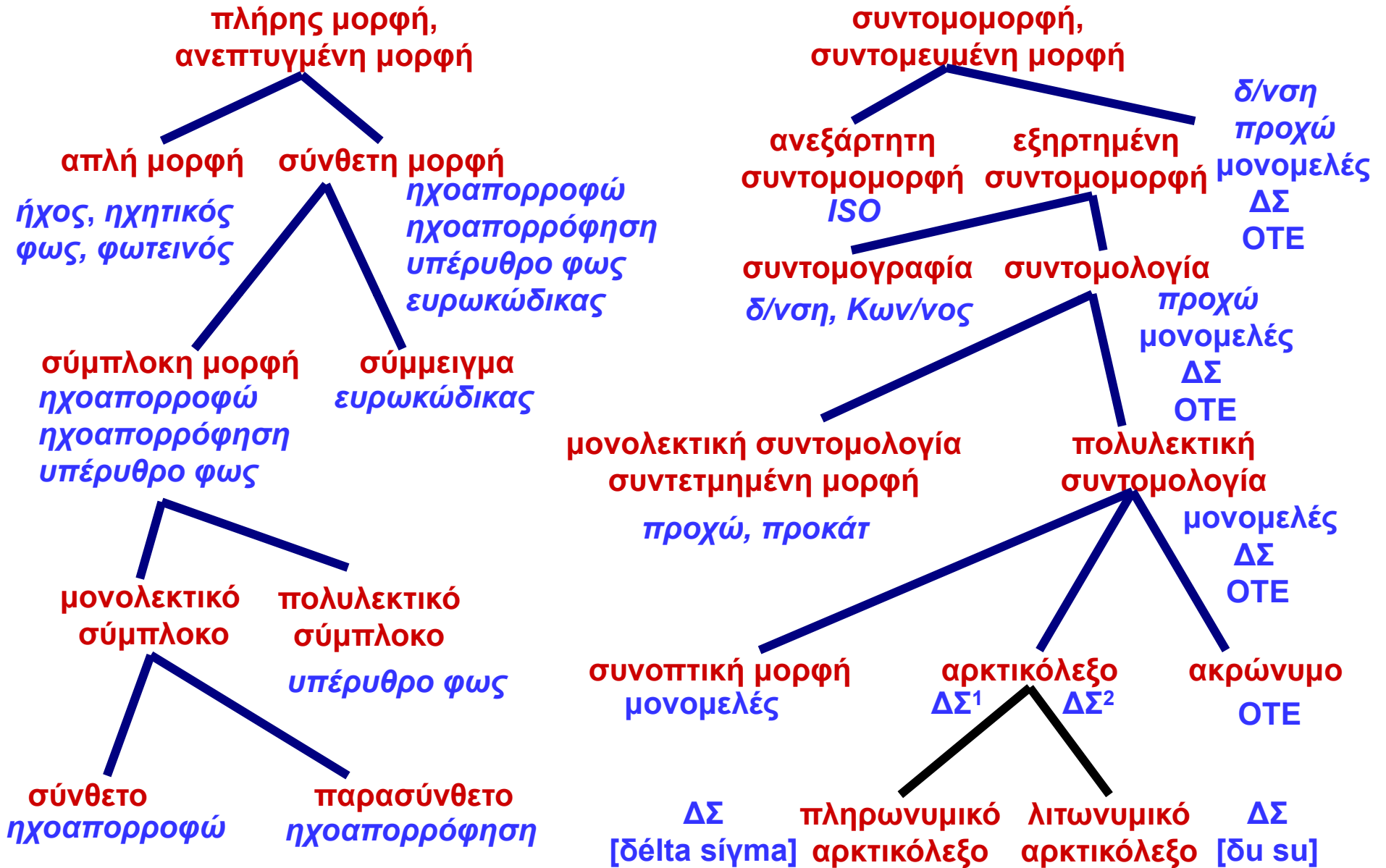
Έτσι, επινοούνται και σχηματίζονται **συντομομορφές** που χρησιμοποιούνται παράλληλα με τις **πλήρεις μορφές** των **ονομάτων** και **όρων** και ιδιαίτερα στον προφορικό λόγο.

Ως προς τον σχηματισμό τους, μορφολογικά,
ο **όρος** και το **όνομα** δεν έχουν διαφορά.

Στο σχήμα που ακολουθεί δίνεται το διάγραμμα του
συστήματος εννοιών της **λεκτικής κατασήμενσης**.

Το αριστερό μέρος του διαγράμματος αφορά **πλήρεις
μορφές**, ενώ το δεξιό αφορά **συντομομορφές**.

**Λεκτική κατασήμενση
(όρος/όνομα)**



Πρωτογενώς στην ελληνική γλώσσα, δημιουργούνται **αρκτικόλεξα** και **ακρώνυμα** και είναι κυρίως **ονόματα**.

Σε σύγχρονα αναπτυσσόμενα θεματικά πεδία, όμως, έρχονται **από άλλη γλώσσα** (περισσότερο από την αγγλική) **αρκτικόλεξα** και **ακρώνυμα** (όροι ή ονόματα) και **τίθεται το ζήτημα αν αυτά θα αντιστοιχιστούν με ισοδύναμα ελληνικά και πώς**.

Για το καθαρά γραμματικό ζήτημα του **γένους**, του **αριθμού** και της **πτώσης** των **ελληνικών αρκτικολέξων και ακρωνύμων** ισχύει ο κανόνας:

*Το ελληνικό αρκτικόλεξο ή ακρώνυμο **δεν** έχει διαφορετικό τύπο στον πληθυντικό αριθμό και **έχει** γένος, αριθμό και πτώση **ίδια** με εκείνα της αντίστοιχης **πλήρους μορφής**.*

Ο κανόνας αυτός ισχύει και για τα **υιοθετημένα** ως **άμεσα δάνεια ξενόγλωσσα** αρκτικόλεξα και ακρώνυμα.

Τα **αρκτικόλεξα** και **ακρώνυμα**, τόσο τα ελληνικά όσο και τα **ξενόγλωσσα**, **κανονικά δεν γράφονται με τελείες**, σε αντίθεση με τις **συντομογραφίες**.

Παραδείγματα:

- ο **ΟΤΕ** (= ο Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος)
- της **ΔΕΗ** (= της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού)
- τα **ΕΛΤΑ** (= τα Ελληνικά Ταχυδρομεία)
- των **ΕΛΤΑ** (= των Ελληνικών Ταχυδρομείων)
- οι **ΕΛΜΕ** (= οι Ενώσεις Λειτουργών Μέσης Εκπ/σης)
- τους **ΟΤΑ** (= τους Οργανισμούς Τοπ. Αυτοδιοίκησης)
- τις **ΠΑΕ** (= τις Ποδοσφαιρικές Ανώνυμες Εταιρείες)

Ο κανόνας ισχύει και για τα υιοθετημένα ως δάνεια π.χ. το **ISDN** (= το ψηφιακό δίκτυο ενοποιημένων υπηρεσιών), του **ISDN**, τα **ISDN** (και όχι τα **ISDNs**).

Ως προς την **προφορά** τους, τα ελληνικά ακρώνυμα αντιμετωπίζονται **όπως οι κανονικές ελληνικές λέξεις**, με τη διαφορά ότι κατά την προφορά τους **δεν συνδυάζονται διαδοχικά φωνήεντα** για να σχηματίσουν δίψηφα φωνήεντα, ενώ κατά τα άλλα **ακολουθείται η φωνολογία της νέας ελληνικής**.

Ο τονισμός των ακρωνύμων γίνεται συχνά στη λήγουσα, λιγότερο συχνά στην παραλήγουσα και σπάνια στην προπαραλήγουσα.

Παραδείγματα:

ΑΕΙ [aeí] και όχι [aí] (Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα)

ΠΟΥ [rói] και όχι [pu] (Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας)

ΣΔΟΕ [zðóe] (Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος).

Πρόβλημα στην προφορά των ελληνικών
αρκτικολέξων υπάρχει κυρίως λόγω του ότι

λίγα από τα **ονόματα** των γραμμάτων του ελληνικού
αλφαβήτου (**μόνο 9 από τα 24**) είναι **μονοσύλλαβα**
(σε αντίθεση με το **λατινικό αλφάβητο**, του οποίου, κυρίως στην **αγγλική**
και **γαλλική**, τα ονόματα των γραμμάτων είναι, **σχεδόν όλα**,
μονοσύλλαβα).

Έτσι, η απαγγελία των ονομάτων των γραμμάτων ενός
ελληνικού αρκτικολέξου είναι μακροσκελής γεγονός
που έρχεται σε **αντίθεση** με τον **σκοπό της**
αρκτικολέκτησης (δηλαδή τη **συντόμευση**).

Η δυσκολία αυτή μπορεί να ξεπεραστεί ως έναν βαθμό με **συντόμευση** των πλήρων ονομάτων των γραμμάτων· δηλαδή με την **καθιέρωση μονοσύλλαβων ονομάτων**.

Έτσι, παράλληλα με το **πλήρες όνομα** του κάθε γράμματος, στο Πρότυπο καθιερώνεται και ένα **λιτό όνομα**, που,

- αν πρόκειται για **φωνήεν** θα είναι μια **συλλαβή αποτελούμενη από το ίδιο το φωνήεν**,
- ενώ αν πρόκειται για **σύμφωνο με δισύλλαβο πλήρες όνομα** θα είναι μια συλλαβή που θα σχηματίζεται από το υπόψη **σύμφωνο** και το **φωνήεν <ου> [u]** και, σπανιότερα, από το **φωνήεν της πρώτης συλλαβής** του πλήρους ονόματος,
- ενώ αν πρόκειται για **σύμφωνο με μονοσύλλαβο πλήρες όνομα** θα σχηματίζεται από το υπόψη σύμφωνο και ένα φωνήεν, **συνήθως το φωνήεν <ου> [u]**, ή είναι **ακριβώς το πλήρες όνομα** του συμφώνου (Πίνακας 1).

Ως κοινό φωνήεν για την λιτή ονομασία όλων των συμφώνων έχει προτιμηθεί το φωνήεν <ου> [u].

Η επιλογή αυτή συμβαδίζει με την κοινή αντίληψη και την διαδεδομένη «λαϊκή» χρήση **λιτών ονομάτων** των συμφώνων,

καταρχάς των **ηχηρών** (π.χ. **βου, γου, δου, μου**) και κατ' επέκτασιν των **άηχων** (π.χ. **κου, που, σου, φου**) με το φωνήεν [u], η οποία μαρτυρεί την προτίμησή του από άλλα φωνήεντα.

Πίνακας 1 – Τα γράμματα του ελληνικού αλφαβήτου, με τα πλήρη και τα λιτά ονόματά τους και τη φωνητική απόδοσή τους στα αρκτικόλεξα

| Γράμμα | Όνομα γράμματος | | Φώνητική απόδοση σε πληρωνυμικό αρκτικόλεξο | Φώνητική απόδοση σε λιτωνυμικό αρκτικόλεξο |
|--------|-----------------|-----------------|---|--|
| | Πλήρες όνομα | – Λιτό όνομα | | |
| α | άλφα | – α | [álfα] | [a] |
| β | βήτα | – βου ή βη | [víta] | [vu] ή [vi] |
| γ | γάμα | – γου ή γα | [γάma] | [yu] ή [ya] |
| δ | δέλτα | – δου ή δε | [ðéltα] | [ðu] ή [ðe] |
| ε | έψιλον | – ε | [épsilon] | [e] |
| ζ | ζήτα | – ζου ή ζη | [zíta] | [zu] ή [zi] |
| η | ήτα | – η | [íta] | [i] |
| θ | θήτα | – θου ή θη | [θíta] | [θu] ή [θi] |
| ι | γιώτα | – ι | [jóta] | [i] |
| κ | κάπα | – κου ή κα | [kápa] | [ku] ή [ka] |
| λ | λάμδα | – λου ή λα | [lámdα] | [lu] ή [la] |
| μ | μι | – μου ή μι | [mi] | [mu] ή [mi] |

| | | | | |
|---|---------|---------------|-----------|----------------|
| ν | νι | – νου ή νι | [ni] | [nu] ή [ni] |
| ξ | ξι | – ξου ή ξι | [ksi] | [ksu] ή [ksi] |
| ο | όμικρον | – ο | [ómikron] | [o] |
| π | πι | – που ή πι | [pi] | [pu] ή [pi] |
| ρ | ρο | – ρου ή ρο | [ro] | [ru] ή [ro] |
| σ | σίγμα | – σου ή σι | [síγμα] | [su] ή [si] |
| τ | ταυ | – του ή τα(υ) | [taf] | [tu] ή [ta(f)] |
| υ | ύψιλον | – υ | [ípsilon] | [i] |
| φ | φι | – φου ή φι | [fi] | [fu] ή [fi] |
| χ | χι | – χου ή χι | [çi] | [χy] ή [çi] |
| ψ | ψι | – ψου ή ψι | [psi] | [psu] ή [psi] |
| ω | ωμέγα | – ω | [oméγα] | [o] |

Τον **λιτωνυμικό** σχηματισμό τον συναντούμε συχνά στην πράξη,
π.χ.

ΚΚΕ [ku-ku-é] (= Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας),

ΠΣΚ [pu-su-ký] (= Παρασκευή, Σαββατο και Κυριακή),

ΚΠΣ [ku-pu-sú] (= Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης),

ΕΜΠ [e-mi-ρί] (Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο),

ΑΠΘ [a-ri-θί ή a-ri-θίτα] (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης).

Σχετικά με τον τονισμό,

- στα **πληρωνυμικά αρκτικόλεξα** προφέρονται διαδοχικά τα πλήρη ονόματα των γραμμάτων **ως ένα εκφώνημα** αποτελούμενο **από χωριστές λέξεις** όπως οι λέξεις μιας φράσης.
- στα **λιτωνυμικά αρκτικόλεξα** η χρονική απόσταση μεταξύ των ονομάτων των γραμμάτων είναι μικρότερη· είναι χρονική απόσταση συλλαβών. **Ο τονισμός γίνεται στο όνομα του τελευταίου γράμματος.**

Διαδικασία σχηματισμού αρκτικολέξων και ακρωνύμων

Βήμα 1

Αν η συντομομορφή,

γραμμένη με μόνο τα αρχικά γράμματα των λέξεων, προφέρεται συλλαβικά εύκολα και σύμφωνα με τη φωνολογία της νέας ελληνικής γλώσσας

(δηλαδή δεν είναι γλωσσοδέτης, τα συμπλέγματα συμφώνων είναι συμπλέγματα της ελληνικής γλώσσας, δεν παρατηρείται χασμωδία διαδοχικών φωνηέντων),

τότε υιοθετείται ως ακρώνυμο.

Βήμα 1 - Παραδείγματα:

| Συντομο- μορφή | Πλήρης μορφή | Προφορά |
|---------------------------|--|----------------|
| ΑΔΕΔΥ | Ανώτατη Διοίκηση Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων | [aðeðí] |
| ΕΣΠΑ | Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς | [ésɤa] |
| ΤΕΕ | Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας | [teé] |
| ΥΠΑ | Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας | [ípa] |

Βήμα 2

Αν η συντομομορφή

δεν προφέρεται εύκολα και σύμφωνα με τη φωνολογία της νέας ελληνικής γλώσσας

(δηλαδή **έχει διαδοχικά σύμφωνα που δεν συνηθίζονται** στην ελληνική γλώσσα και προφέρονται δύσκολα ή παρατηρείται **χασμωδία διαδοχικών φωνηέντων**)

τότε

αποφασίζεται αν θα μείνει αρκτικόλεξο και επιλέγεται τρόπος προφοράς των ονομάτων των γραμμάτων (πληρωνυμικό ή λιτωνυμικό).

Βήμα 2 - Παραδείγματα:

| Συντομομορφή | Πλήρης μορφή (Όνομα ή όρος) | Αρκτικόλεξο πληρωνυμικό [Προφορά] | Αρκτικόλεξο λιτωνυμικό [Προφορά] |
|--------------|---|-----------------------------------|----------------------------------|
| ΑΦΜ | Αριθμός Φορολογικού Μητρώου | [álfá-fi-mi] | [a-fi-mí]* ή [a-fu-mú] |
| ΔΝΤ | Διεθνές Νομισματικό Ταμείο | [ðélfá-ni-táf] | [ðu-nu-tú]* |
| ΜΜΕ | Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας | [mi-mi-épsilon] | [mi-mi-é]* ή [mu-mu-é] |
| ΤΞΓΜΔ | Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας | [táf-ksi-γάμα-mi-ðélfá] | [tu-ksu-γυ-mu-ðu]* |

) Σημειώνεται με αστερίσκο () το αρκτικόλεξο που χρησιμοποιείται συχνότερα

Βήμα 3

Αν η συντομομορφή

- **δεν προφέρεται εύκολα** και σύμφωνα με τη φωνολογία της νέας ελληνικής γλώσσας και
- **δεν υιοθετείται ως αρκτικόλεξο,**

τότε

εντοπίζεται αν υπάρχει τμήμα της που προφέρεται εύκολα και

από το υπόλοιπο λαμβάνεται και το **φωνήεν** που ακολουθεί κάποιο ή κάποια από τα **αρκτικά σύμφωνα** (ή και το **σύμφωνο** που ακολουθεί κάποιο ή κάποια από τα **αρκτικά φωνήεντα**),

ώστε να προφέρεται συλλαβικά ως ακρώνυμο.

Βήμα 3 - Παραδείγματα:

| Αρκτικόλεξο → Ακρώνυμο | Πλήρης μορφή (Όνομα ή όρος) | Αρκτικό- λεξο | Ακρώνυμο [Προφορά] |
|------------------------------|--|------------------|-----------------------|
| ΔΠΘ→ ΔΗΠΕΘΕ | Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο | — | [ðipeθé] |
| ΕΑ→ ΕΛΑΣ | Ελληνική Αστυνομία | — | [elás] |
| ΕΕΟ→ ΕΛΕΤΟ | Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας | — | [eléto] |
| ΕΟΤ→ ΕΛΟΤ | Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης | — | [elót] |
| ΠΣΚ→ ΠΑΣΟΚ | Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα | — | [pasók] |

Αρκτικόλεξα ή ακρώνυμα που δεν ακολουθούν τους προηγούμενους τρόπους ενδέχεται να έχουν πρόβλημα στην καθιέρωσή τους, όπως π.χ. αυτά που ακολουθούν, τα οποία με τον τρόπο που καθιερώθηκε να προφέρονται τα θεωρούμε ακρώνυμα:

| Συντομομορφή | Πλήρης μορφή (Όνομα ή όρος) | Αρκτικόλεξο | Ακρώνυμο [Προφορά] |
|---------------------|---|--------------------|-------------------------------|
| ΝΙΜΤΣ | Νοσηλευτικό Ίδρυμα Μετοχικού Ταμείου Στρατού | – | [ní-mi-t̃s] |
| ΩΡΛ | ΩτοΡινοΛαρυγγολόγος (ΩτοΡΙνοΛΑρυγγολόγος) | – | [orilá] |
| ΜΚΟ | Μη Κυβερνητική Οργάνωση | – | [mició] |
| ΓΣΕΕ | Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας | – | [jeseé] |
| ΓΓΕΤ | Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας | – | [jejét] |

Η συντομομορφή **NIMΤΣ** αποτελεί υβριδική περίπτωση· προφέρεται με τρία μέρη: ακρωνυμικό-αρκτικολεξικό-ακρωνυμικό: **NI-M-TΣ** [ní-mi-t̂s].

Η συντομομορφή **ΩΡΛ** προφέρεται ως ακρώνυμο από τις πρώτες συλλαβές των συνθετικών της. Θα μπορούσε να είχε υιοθετηθεί ως ακρώνυμο **ΩΡΙΛΑ** με την ίδια προφορά.

Η συντομομορφή **ΜΚΟ** θα μπορούσε να είχε υιοθετηθεί ως ακρώνυμο: **ΜΗΚΥΟ**.

Η συντομομορφή **ΓΣΕΕ** σχηματίζεται από τα αρχικά γράμματα των λέξεων της πλήρους μορφής, αλλά προφέρεται ως ακρώνυμο με την «αφανή» προσθήκη και του φωνήεντος που ακολουθεί το αρχικό γράμμα **Γ** της πρώτης λέξης. Θα μπορούσε να είχε υιοθετηθεί ως ακρώνυμο: **ΓΕΣΕΕ**.

Το ίδιο και η συντομομορφή **ΓΓΕΤ**. Θα μπορούσε να είχε υιοθετηθεί ως ακρώνυμο: **ΓΕΓΕΤ**.

Βήμα 4

Εξετάζεται **αν** το **αρκτικόλεξο** ή **ακρώνυμο A** το οποίο έχει επιλεγεί **ενδέχεται να ταυτίζεται** με άλλο ή άλλα που αντιστοιχούν σε διαφορετικές πλήρεις μορφές.

Αν συμβαίνει το **A** να αντιστοιχεί **έστω και σε μία** άλλη πλήρη μορφή **στο ίδιο θεματικό πεδίο** τότε **το A απορρίπτεται** και πρέπει να αναζητηθεί άλλο.

Βήμα 4 - Παραδείγματα:

Παράδειγμα ταύτισης ακρωνύμου σε διαφορετικά θεματικά πεδία:

| Ακρώνυμο | Πλήρης μορφή | Θεματικό πεδίο |
|------------------|--|------------------------|
| ΕΟΚ [eók] | Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα | Πολιτική, Οικονομία |
| ΕΟΚ [eók] | Εθνικός Οργανισμός Καπνού | Γεωργία |
| ΕΟΚ [eók] | Ελληνική Ομοσπονδία Καλαθοσφαίρισης | Αθλητισμός |

Παράδειγμα απόρριψης ακρωνύμου λόγω ταύτισής του με άλλο στο ίδιο θεματικό πεδίο:

| Ακρώνυμο | Πλήρης μορφή | Θεματικό πεδίο |
|---|---|-----------------------|
| ΕΟΤ [eót] | Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού | Εθνική Οικονομία |
| ΕΟΤ [eót] → ΕΛΟΤ [elót] | Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης | Εθνική Οικονομία |

Τι κάνουμε με τις ξενόγλωσσες συντομομορφές

1. Υιοθέτηση της διεθνούς συντομομορφής

Είναι δυνατή η υιοθέτηση της διεθνούς απόδοσης, των συντομομορφών που **έχουν καθιερωθεί διεθνώς** ως όροι ή ονόματα διεθνών οργανισμών ή οργάνων.

| Διεθνής συντομομορφή | Ξενόγλωσση πλήρης μορφή | Ελληνική πλήρης μορφή |
|-----------------------------|---|--|
| AIDS [éidz] | Acquired Immune Deficiency Syndrome | σύνδρομο επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκειας |
| CEN [sen] | Comité Européen de Normalisation | Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης |
| DNA [di-en-éi] | De(s)oxyriboNucleic Acid | δεσοξυριβονουκλεϊκό οξύ |
| ISO [ízo] | International organization for Standardization | Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης |
| NATO [náto] | North Atlantic Treaty Organization | Οργανισμός Βορειοατλαντικού Συμφώνου |

Τι κάνουμε με τις ξενόγλωσσες συντομομορφές

2. Σχηματισμός ελληνικής συντομομορφής

Αν αποφασιστεί να δημιουργηθεί **ελληνικό** αρκτικόλεξο ή ακρώνυμο για την υπό εξέταση έννοια, αφού έχει ήδη δημιουργηθεί η **ελληνική πλήρης μορφή**, **ακολουθούνται τα βήματα που προαναφέρθηκαν.**

| Συντομομορφή | Ξενόγλωσση πλήρης μορφή | Ελληνική πλήρης μορφή | Πληρωνυμικό αρκτικόλεξο | Λιτωνυμικό αρκτικόλεξο | Ακρώνυμο |
|--------------|--|-------------------------------------|------------------------------|------------------------|------------------|
| CPU | Central Processing Unit | Κεντρική Μονάδα Επεξεργασίας | ΚΜΕ [kápa-mi-épsilon] | – | ΚΜΕ [kme] |
| EU | European Union | Ευρωπαϊκή Ένωση | ΕΕ [epsilon-épsilon] | | ΕΕ [eé] |
| IMF | International Monetary Fund | Διεθνές Νομισματικό Ταμείο | ΔΝΤ [ðéлта-ni-taf] | ΔΝΤ [ðu-nu-tύ] | – |
| IOC | International Olympic Committee | Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή | – | – | ΔΟΕ [ðóε] |

Παράγωγα και σύνθετα που βασίζονται σε συντομομορφές

Μερικές φορές, για την κάλυψη κοινών γλωσσικών αναγκών, αλλά και υπαρκτών ορολογικών αναγκών, μπορούν να σχηματίζονται υβριδικά **παράγωγα** με θέμα ένα **αρκτικόλεξο** ή **ακρώνυμο** (ελληνικό ή διεθνές) και **επιτρεπτές ελληνικές παραγωγικές καταλήξεις**, ή **σύνθετα** των οποίων κάποιο από τα συνθετικά είναι **αρκτικόλεξο** ή **ακρώνυμο**.

| Υβριδικό παράγωγο ή σύνθετο | Όρος με την ξενόγλωσση συντομομορφή | Ελληνικός όρος με χρήση της απλής συντομομορφής | Ελληνικός όρος με χρήση του υβριδικού παραγώγου ή συνθέτου |
|---|-------------------------------------|---|--|
| ΑΕΚτζής [aekdzís] | – | οπαδός της ΑΕΚ | ΑΕΚτζής |
| νατοϊκός [natoikós] | NATO base | βάση του NATO | νατοϊκή βάση |
| ISDN -συμβατός [ai-es-di-én simvatós] | ISDN -compatible line | γραμμή συμβατή με δίκτυο ISDN | ISDN -συμβατή γραμμή |

Αντακρώνυμα

Το αντακρώνυμο είναι πολυλεκτική μορφή από την οποία προκύπτει ως ακρώνυμο δεδομένη λέξη.

Η πολυλεκτική μορφή μπορεί να είναι σύμπλοκη μορφή ή φράση, ενώ η δεδομένη λέξη μπορεί, η ίδια, να είναι ακρώνυμο.

Στην τελευταία περίπτωση η αντίστοιχη πλήρης μορφή είναι το πρωταρχικό, και φυσικά το μόνο ορθό, αντακρώνυμό της.

Σοβαρά, ορθά:

Φιλίππου **Α**δελφοί **Γ**αλακτοκομικά **Ε**πιχειρήσεις ← **ΦΑΓΕ** (< φάγε)

Πανεργατικό **Α**γωνιστικό **Μ**έτωπο ← **ΠΑΜΕ** (< πάμε)

Σοβαρά, εσφαλμένα:

Σύνδεσμος **Ε**λλήνων **Β**ιομηχάνων ← **ΣΕΒ** (Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών)

International **S**tandards **O**rganization ← **ISO** (International Organization for Standardization)

Διασκεδαστικά:

Δεν Έχουμε **Η**λεκτρικό ← **ΔΕΗ** (Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού)

Ούτε Τηλέφωνο Έχουμε ← **ΟΤΕ** (Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος)

Έχουμε Όμως Τουρισμό ← **ΕΟΤ** (Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού).

It **S**till **D**oes **N**othing ← **ISDN** (Integrated Services Digital Network)

Προσοχή! Σε κάθε κείμενο όπου χρησιμοποιούνται συντομομορφές, θα πρέπει κάπου (στην αρχή ή στο τέλος) να δίνονται οι ισοδυναμίες τους με τις πλήρεις μορφές· αλλιώς ο αναγνώστης αφήνεται να κάνει υποθέσεις «δοκιμάζοντας» διαφορά **αντακρώνυμα**, με αμφίβολο, όμως, αποτέλεσμα!...

**Κλείνοντας,
Ευχαριστώ για την υπομονή σας
και σας εύχομαι:
ένα**

- **ενδιαφέρον**
- **παραγωγικό**
- **αισιόδοξο και**
- **ευχάριστο**

— συνεδριακά και μετασυνεδριακά —

ΠΣΚ !... 😊